

lahko vsak spozna, da pri nas na Kranjskem gre najboljše pekomo, mesarjem in gostilničarjem. Ko bi se gostilničarska obrt tako dobro ne izplačala, gotovo bi ne imeli toliko gostilničarjev. V bogati spodnji avstrijski deželi pride na 206 prebivalcev en gostilničar, v revni kranjski deželi, katera obsega tudi nerodovitni Kras in sploh dosto nerodovitne zemlje, pride pa le 124 prebivalcev na enega gostilničarja.

Vse te navedene razmere so na veliko kvar dolenjskemu vinarstvu in vstrično z prevratom dolenjskega gospodarstva mora se tudi reorganizovati vinska kupčija; kako to izvršiti, to je pa reč dolenjskih zastopnikov, kmetijskih podružnic itd.

Kar mi „Slov. Narod“ očita, da sem v Radečah trdil, da imajo ljubljanski vinski kupci neolikan okus zavino, sem trdil le od ljubljanskih vinskih konsumentov, ali imajo pa za cviček olikan ali neolikan okus, to je pa meni vse eno. Da imajo res ljubljanski vinopivci slab okus, potrjuje „Narod“ sam, ker pravi, „da se širi vedno bolj Sternovo narejeno vino, prava zavrenka, ki nikdar vinograda videla ni.“ Ako bi pivci zavrnil krčmarja, ki se jim upa ponuditi zavrenke, gotovo se za prihodnost preskrbi z naravnim vinom; sicer se pa v Ljubljani ne toči le Sternovo narejeno vino, ampak tudi dosto tacega, ki se je pridelalo na drožjah dolenjskega vina, a ne na Dolenjskem, ampak v temnih ljubljanskih kletih. Konečno naj še omenim, kako se v Ljubljani vino pozna: Neko vino, ki je bilo na neki dolenjski razstavi takoj zavrženo in niti k presojevanji pripuščeno, ker je bilo, kakor Nemec pravi, „gepantscht“ ter zalito s „tropinovcem“, prodano je bilo v Ljubljano, kjer je do zadnje kapljice kot izvrsten „cviček“ slovelo. Kaj pa porečete o onem ljubljanskem gostilničarji, ki je slovel za izvrstnega spoznavatelja vin in kojega je kranjska kmetijska družba imenovala udom presojevalne komisije pri mariborski vinski razstavi? Ta gospod je pri presojevanji izvrstnega buketnega vina rekel: „stinkt nach dem Fass“.

Marsikaj mi je še na srci, posebno kletarstvo naših gostilničarjev, a ker je spis uže tako predolg postal, prihranim si to za drugi pot.

Vse, kar sem tukaj o dolenjskem kmetijstvu pisal, sem tudi uže pri raznih prilikah na Dolenjskem in tako tudi v Radečah ustno povdarjal, in čeravno sem imel kmete pred seboj, ni se mi skoraj zdelo potrebno še posebej praviti, da se ta gospodarski prevrat ne more v teku enega leta niti v teku enega desetletja izvršiti, ampak da je treba počasi in po možnosti tak prevrat osnovati. Gotovo pa nisem nikdar tako nerazumljivo govoril, da bi zamogel najbolj zabiti kmet iz mojega govora sklepati, da bi vsled ravnanja po mojem navodu morala živina od „božjega vzduha“ živeti. Res je pa, da sem trdil:

Ako Dolenjci pravočasno svoje kmetijstvo preustroje primerno zdajšnjim razmeram ter uže sedaj poprimejo za orožje proti trtni uši, ne bode škoda, ki jo prouzroči ta mrčes, tako velika, kakor se misli.

Odkar sem pričel z objavljenjem tega članka, došlo mi je mnogo dopisov, kateri me potrjujejo v mojem prepričanju in iz katerih zamorem posneti, da nisem napačno sodil dolenjskega vinarstva; došlo mi je pa ob enem še mnogo gradiva, kojega za sedaj nisem porabil, kar pa v prihodnji priliki hočem storiti.

Pospeševati preobrat dolenjskega gospodarstva naj bo dolžnost vsacega, ki mu je zato prilika dana, ker slabo gmotno stanje je do vrhunca prikipelo, in

ako Dolenjci ne bodo v pravem času na drugo pot v svojem gospodarstvu ukrenili, ni pričakovati konca njih bedi in rešila jih tudi ne bode tako vroče zaželjena železnica. Dolenjska je po vsem agrikulturna pokrajina in železnica bo le takrat zaželeno korist donasala, ako bodo imeli Dolenjci kaj prirodnih pridelkov za izvaževanje.

Dodatek. V „Slov. Narodu“ od 19. maja se mi zopet nekako zbadljivo očita brezvestnost, ker sem v 19. številki „Novic“ pisal, da „danes Krašovec prodaja svoj teran komaj po 20 gold. hektoliter.“ Slavnemu vredništvu „Sl. Nar.“ priznavam, da se nisem obračal pri sestavi dotičnega članka do posameznih trgovcev z vinom in tudi mislim, da bi tega nihče na mojem mestu ne bil storil, a porabil sem pa vinsko statistiko, izdano od c. k. ministerstva za poljedelstvo, ki je meni po vsem merodajna.

V imenovani statistiki stoji:

Tabelle	Weinbaugebiet	Durchschnittspreise der letzten 3 Jahre für fertige Weine pr. Eimer
VI	Karstgebiet der Stadt Triest	Terran 8 fl. (Hektol. 14·13)
VII	Unteres Karstgebiet	Prosecco, Terran & Merzemin 9—15·48 fl. (Hektoliter 15·9—27·35)
VII	Oberes Karstgebiet	Prosecco, Terran & Merzemin 6·75—8·33 fl. (Hektol. 11·93—14·72 fl.)

Naslanjaje se na te številke vzel sem povprečno ceno z 20 gold. za hektoliter, ki je toliko bolj opravičena, ker gorenji Kras in pa tržaški Kras imata skupaj veliko večino trt vsega Krasa, in ker je cena vina na spodnjem Krasu zato toliko višje zaznamovanja, ker v tej pokrajini so po imenovani statistiki trte bolj žlahtnih plemen (Merzemin, Rifošk, Korvin, Pignol), kakor pa v unih dveh pokrajinah, koder je večina trt Rifošk, Dolgarepka in Gnjet. Priznavam, da se dá s časnikarskimi članki kaki stvari ali osebi škodovati, ali moj namen vsaj ni bil nikdar oškodovati producentov kraškega terana.

Bike čistega muricodolskega plemena

kupili so na dražbi 23. dne t. m. v Postojni sledeči gg. gospodarji: Anton Frenetič iz Dolenje vasi, Anton Kovšca iz Planine, Peter Kraigher iz Hraš, Janez Otoničar iz Cirknice, Anton Poljšak iz Šturije, Janez Ziherl iz Logatca.

Vsled odloka c. k. ministerstva za poljedelstvo od 28. aprila 1885. l., št. 5209, dobila je županija ilirsko bistrška bika proti polovici cene in županija zemonska enega bika zastonj.

Politične stvari.

Volilno gibanje.

Najpomembnejša dogodba preteklega tedna gledé volitev med Slovenci je oklic konservativnega volilnega odbora kranjskih velikih posestnikov in njegovega načelnika grofa Hohenwarta; to so besede, katere bodo dolgo časa zvonele še po ušesih naših Afaltrernovcev; veselo pa bodo tudi odmevale po široki naši avstrijski domovini.